

Høringsvar til afgrænsningsnotat for miljøkonsekvensrapport for metrolinje M5

Aalborg Portland A/S
Aalborg, 5. april 2023

Aalborg Portland A/S bakker helt overordnet op om, at miljøkonsekvensvurderere metrolinjen M5, jf. vort høringsvar til idéfasen.

Det er Aalborg Portlands opfattelse, at M5 er et vigtigt og nødvendigt projekt – både i forhold til at fremtidssikre mobiliteten i København og i forhold til en hensigtsmæssig byudvikling. Vi ser derfor frem til at konsekvenserne – herunder ikke mindst de samfundsøkonomiske konsekvenser – ved projektet belyses i den kommende konsekvensvurdering.

Centralt for Aalborg Portland er, at VVM-undersøgelsen bør omfatte andre placeringer af kontrol- og vedligeholdelsescentret (KVC / CMC) og byggeplads end det af Metroselskabet anviste. Hertil kommer, at det er nødvendigt med sikkerhed for erstatningsareal ved en arealudvidelse af Prøvestenen til gavn for berørte virksomheder, hvis placeringen af kontrol- og vedligeholdelsescentret (KVC / CMC) og byggeplads ikke ændres.

Afgrænsningsnotatet bør sikre, at alle konsekvenser af at reducere erhvervsområdet på Prøvestenen medregnes i miljøkonsekvensvurderingen af M5 - både i anlægs- og driftsfasen.

Dette kan ske enten som en vurdering af anslåede omkostninger og påvirkninger fra etablering af erstatningsareal via opfyld ved Prøvestenen, i stedet for det erhvervsareal, der måtte afgives til KVC på Prøvestenen. Eller det kan ske som en vurdering af de anslåede omkostninger ved at etablere en tilsvarende havnekapacitet andetsteds på Sjælland, indbefattet de medfølgende omkostninger og miljøpåvirkninger ved den markant øgede lastbiltransport til/fra København. En nyopførelse af Aalborg Portlands type Prøvestenen anlæg på en anden lokation være særdeles investeringstung. De samlede anlægsomkostninger ved en relokalisering af vores anlæg vil løbe op i et tre-cifret millionbeløb.

Det bemærkes i den forbindelse, at NIRAS i sin rapport for Erhvervsforeningen ved Københavns Havn ("Betydningen af virksomhederne i Tørbulkområdet på Prøvestenen") har belyst manglen på alternative placeringsmuligheder i hovedstadsområdet for virksomheder og tunge erhvervsaktiviteter. Rapporten dokumenterer, at det ikke er en mulighed blot at antage, at virksomhederne og aktiviteterne kan finde andre placeringer i hovedstadsområdet, da sådanne ikke findes.

Den transport, som i dag foregår via Prøvestenen, men som i fremtiden må forventes at skulle finde alternative veje, bør også indgå i beregningerne. NIRAS' rapport har givet et særdeles forsigtigt bud på, hvor store emissioner, der kan være tale om. Selv i et lille scenarie, hvor kun få virksomheder må fraflytte Prøvestenen, kan det medføre store konsekvenser i form af flere millioner ekstra lastbilkilometer og tusindvis af ekstra tons CO2 årligt. Øget trafik ved indskrænkning af erhvervsarealet på Prøvestenen, og konsekvenserne heraf bør derfor i så fald indgå under 6.2 om menneskers sundhed, under 6.5. om emissioner, under 6.6.2 om Klimabelastning samt under 6.11 om Trafik.

De følgende konsekvenser bør endvidere medregnes i konsekvensvurderingen, uanset om der - som anført ovenfor - vurderes på konsekvenser af erstatningsareal på Prøvestenen, eller om der vurderes på erstatningsareal andre steder på Sjælland med tilhørende lastbiltransporter:

- Ved en placering af KVC på Prøvestenen vil der være emissioner, der kan påvirke driften af M5. Dette kan eksempelvis være støv og flyverust fra de bestående havne- og erhvervsaktiviteter, eller det kan

være maritime påvirkninger (fx havsalt). Sådanne forhold bør belyses. Muligvis under afsnit 6.5, men kan også være 6.7.

- Miljøkonsekvensvurderingen bør generelt forudsætte kontinuerlig drift af erhvervshavnen i anlægsfasen, herunder en hensyntagen til forsyningssikkerheden (se mere herom nedenfor)
- Tilkørselsforhold til Prøvestenen bør indgå i vurderingen af et eventuelt teknikspor (afsnit 4)
- I forbindelse med undersøgelsen af en mulig afgrening fra M5 til en evt. fremtidig Øresundsmetro (afsnit 4) bør der også belyses det øgede arealbehov på Prøvestenen til KVC i anlægs- og driftsfase af en evt. Øresundsmetro, herunder også behovet for erstatningshavneareal.
- I forhold til de kumulative effekter (afsnit 4.3), så bør bl.a. vibrationer, støv og andre påvirkninger fra anlægsfasen af en østlig ringvej, en udvidelse af Prøvestenen mv., også indgå i vurderingen.
- Jordforurening på Prøvestenen bør indgå i vurderingen under afsnit 6.3. Jorden på og omkring Prøvestenen er åbenlyst forurenet efter tidligere årtiers industrielle aktiviteter i området. Det er derfor væsentligt, at der foretages konkrete undersøgelser af jorden i området med henblik på at sikre et tilstrækkeligt solidt vidensgrundlag om jordbundsforholdene. I modsat fald vil det kunne påvirke projektøkonomien negativt, hvis jorden på og omkring Prøvestenen viser sig mere forurenet end antaget.
- Der bør under 6.12 foretages en opgørelse af meromkostninger, CO₂-udledning og øget trafikarbejde for råmaterialer til projektet ved reduktion af erhvervshavnearealet på Prøvestenen og derved begrænsning af importmulighederne for råstoffer ad søvejen. Her bør det også indtænkes, at forsyningssituationen i København allerede nu er presset, og med en yderligere indskrænkning af havneinfrastrukturkapaciteten risikeres det, at det i fremtiden kan blive vanskeligt at forsyne København med kritiske råstoffer til anlæg og byggeri – herunder til M5 selv.

Endelig bør forsyningssikkerhed generelt være et parameter i konsekvensvurderingen. Selve ordet forsyningssikkerhed er end ikke nævnt i afgrænsningsnotatet, hvilket Aalborg Portland finder er en stor mangel. Forholdet er så væsentligt, at det bør belyses i et selvstændigt kapitel. Central er den generelle forsyning af København og resten af hovedstadsområdet, som foregår via Prøvestenen, herunder både med brændstoffer, råstoffer, byggematerialer og andre vigtige varetyper.

Aalborg Portland er overbevist om, at der kan findes løsninger for M5, herunder især for placeringen af KVC, som mindsker de negative konsekvenser for samfundet. Vi ser derfor frem til at følge VVM-processen.

Om Aalborg Portland A/S

Aalborg Portland A/S er Danmarks eneste cementproducent og råder over en af Nordeuropas største cementfabrikker beliggende i Aalborg samt siloanlæg i havne over hele landet. Fabrikken i Aalborg producerer årligt mere end 2,3 millioner tons fordelt på grå og hvid cement, som afsættes i Danmark og det øvrige Nordeuropa. Aalborg Portland A/S leverer cement til brug for både private og offentlige byggerier, herunder større infrastrukturprojekter.

Aalborg Portland A/S beskæftiger godt 350 medarbejdere i Danmark. Et mangeårigt fokus på miljø- og energiinvesteringer har resulteret i, at fabrikken i dag er anerkendt som en af de mest ressourceeffektive cementfabrikker i verden.

Aalborg Portland A/S er en del af Aalborg Portland Holding Koncernen, der i 2021 omsatte for over 10 milliarder kroner og har mere end 3.000 medarbejdere. Aalborg Portland Holding er moderselskabet for en række cement- og betonvirksomheder i blandt andet Norden, Belgien, USA, Tyrkiet, Egypten, Malaysia og Kina. Herudover har koncernen aktiviteter inden for udvinding og afsætning af tilslagsmaterialer (granit og grus) samt genanvendelse af affaldsprodukter.
